

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teemal „Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Ühisrahastamise potentsiaali kasutuselevõtt Euroopa Liidus””

COM(2014) 172 final

(2014/C 451/11)

Raportöör: **Juan MENDOZA CASTRO**

14. märtsil 2014 otsustas Euroopa Komisjon vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 304 konsulteerida Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses:

„Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Ühisrahastamise potentsiaali kasutuselevõtt Euroopa Liidus””

COM(2014) 172 final.

Asjaomase töö ettevalmistamise eest vastutav ühtse turu, tootmise ja tarbimise seksioon võttis arvamuse vastu 23. juunil 2014.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis täiskogu 500. istungjärgul 9.–10. juulil 2014 (9. juuli istungil) vastu järgmise arvamuse. Poolt hääletas 195, vastu hääletas 1, erapooletuks jäi 5.

1. Järeldused ja soovitused

1.1 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee väljendab heameelt komisjoni teatise üle ja rõhutab ühisrahastamise kasvupotentsiaali Euroopa Liidus alternatiivse rahastamisallikana.

1.2 Komitee märgib ära ühisrahastamise kasuliku panuse majandusse seoses investeringute, innovatsiooni ja tööhõivega. Samal ajal suurendab see laenuvõtjate valikuvõimalusi.

1.3 Ühisrahastamise üldkättesaadavuse tagamisega välditakse puudega inimeste väljajäämist selle rahastamisallika kasutusala.

1.4 ELi ettevõtted sõltuvad võrreldes USA ettevõtetega rohkem pangalaenudest ning seetõttu on finantskriisi korral tekkiva majanduslanguse mõju neile ka suurem. Lisaks on paljud ELi riigid sageli liigselt piiranud VKEdele laenuandmist.

1.5 Komitee juhib tähelepanu VKEde sõltuvusele pangalaenudest. Selline olukord püsib sellest hoolimata, et on olemas alternatiivseid allikaid, mis ei ole aga alati kergelt kättesaadavad.

1.6 Ühisrahastamine tähendab sellist panust finantsökosüsteemi, millega üksinda ei saa siiski lahendada ettevõtete rahastamise probleemi.

1.7 Idufirmad, noored novaatorid ja sotsiaalmajanduse ettevõtted etendavad olulist rolli Euroopa 2020. aasta tegevuskavas ja digitaalarengu tegevuskavas.

1.8 Rahalise kasuta ühisrahastamine on ELis küllaltki levinud. Tuleb uurida liikmeriigiti erinevate maksusoodustuste mõju.

1.9 ELi õigusaktides tuleks käsitleda vaid teatud rahalise kasuga ühisrahastamise juhte, mitte annetusi ega teisi rahalise kasuta sponsorusviise.

1.10 Õigusaktid peavad olema tasakaalus, kaitstes investoreid ja vältides liigset reguleerimist. Siiski on reguleerija tegevus olulise tähtsusega, et tugevdada investorite usaldust.

1.11 Eeskirjade eesmärk on tagada haldustoimingute lihtsus, lühikesed menetlustähtajad ja võimalikult väikesed kulud. Samuti on eesmärk kindlustada neutraalsus ja läbipaistvus, vältida ebaausaid tavasid ning tagada juurdepääs kaebuse esitamise menetlustele. Kõik see toob kasu nii rahastajatele kui ka tarbijatele.

1.12 Potentsiaalsed investorid peavad saama ligipääsetavat, selget, kohast, tõest ja mitteeksitavat teavet.

1.13 Komitee soovib ELil täiendada liikmesriikide tegevust rahalise kasuta algatuste toetamisel, kui need edendavad selliseid väärtusi nagu tööhõive, solidaarsus, mitmekesisus, demokraatia ja vabadus.

1.14 Ühisrahastamist tuleb liikmesriikide seadustes konkreetsetl tunnistada kui uut sponsorluse vormi.

2. Sissejuhatus

2.1 Viimastel aastatel on tekkinud suundumus, et teatud tootmisvahendid lähevad ettevõtete käest üksikisikute kätte, keda on hakatud nimetama tootvateks tarbijateks ⁽¹⁾.

2.2 See suundumus on veelgi süvenenud interneti levikuga – tekkinud on nn ühistarbimine, kus inimene otsustab enda omandis olevat kaupa ka teistega jagada, mõnikord ka tasu eest. Vt komitee arvamus „Ühis- ehk osalustarbimine: 21. sajandi säästev mudel” ⁽²⁾ ja Euroopa Parlamendi resolutsioon ⁽³⁾.

2.3 Sellega seoses tärkab internetis palju idufirmasid, sest internet võimaldab paljudel juhtudel loobuda vahendajast, nii et üksikisikud saavad vahetada nii digitaalseid kui ka füüsilisi kaupu. Kahjuks tuleb usalduse vähenemise ärahoidmiseks pöörata tähelepanu ka selle internetivaldkonna väärkasutamisele avantüristide poolt.

2.4 Ka finantsvaldkonnas on ilmumas uusi meetodeid, nagu kõrge tootlusega võlakirjade emiteerimine Euroopa esmasturul või Hispaania kohalikul tasandil hiljuti loodud alternatiivse võlainstrumentide turu kaudu.

2.5 Otselaenuvõimaldavad ettevõtetel end rahastada spetsialiseerunud turuosalejatega peetavate kahepoolsete läbirääkimiste kaudu ilma panga vahendusega. Kõige alternatiivsem on ühisrahastamine, mille puhul väikeinvestorid koonduvad reeglina internetis, et suunata oma vahendeid laenuaotlejatele.

3. Teatise põhisisu

3.1 Rohelise raamatuga Euroopa majanduse pikaajalise rahastamise kohta ⁽⁴⁾ algatati ulatuslik arutelu eri tegurite üle, mis võimaldavad Euroopa majandusel suunata rahalisi vahendeid majanduskasvu tagamiseks vajalikesse investeringutesse ⁽⁵⁾.

3.2 Komisjoni sõnul tähendab ühisrahastamine üldsusele suunatud avatud kutset (tavaliselt veebilehe kaudu) koguda vahendeid konkreetse projekti rahastamiseks või ettevõtte investeringuteks. Niimoodi loovad rahastamisplatvormid või -kampaaniad kontakte projekti omanike ja suure hulga väikeinvestorite vahel. Tuleb aga vältida platvormide ja kampaaniate väärkasutamist.

⁽¹⁾ Alvin Toffler, „The Third Wave”, lk 86 jj.

⁽²⁾ ELT C 177, 11.6.2014, lk 1.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi resolutsioon „Euroopa tarbijakaitse tegevuskava” – 2012/2133(INI).

⁽⁴⁾ COM(2013) 150 final.

⁽⁵⁾ Vt Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus ELT C 327, 12.11.2013, lk 11.

3.3 Kõige tavalisemad ühisrahastamise vormid on järgmised:

- annetused;
- sponsorlus (rahastamise eest saadakse reklaamivõimalusi);
- mitterahaline tasu (saadakse kaup või teenus, mille väärtus on väiksem kui investeeritud summa);
- eelmüük (rahalisi vahendeid kasutatakse uue toote turuletoomiseks);
- intressiga või intressita laenuandmine;
- ettevõtetesse investeerimine (võlakirjade või aktsiate ostmine).

3.4 Eelised: ühisrahastamine on alternatiivne rahastamisviis, mida iseloomustab paindlikkus, ühiskonna osalemine ja suur vormiline mitmekesisus. Ühisrahastamine jõuab pealegi otse tarbijani, lihtsustab turu-uuringuid ja võimaldab nende inimeste juurdepääsu laenuvõimalustele, kelle jaoks see seni oli väga raske.

3.5 Siiski kaasnevad ühisrahastamisega ka ohud ja probleemid: pettuse või rahapesu võimalus, järelturu puudumine jne.

3.6 Selle valdkonnaga seotud ELi õigusaktides käsitletakse muu hulgas järgmisi teemasid: väärtpaberite üldsusele pakkumisel avaldatav prospekt⁽⁶⁾, finantsinstrumentide turud⁽⁷⁾, Euroopa makseteenused⁽⁸⁾, tarbijakrediit⁽⁹⁾ ja elamukinnisvaraga seotud krediit⁽¹⁰⁾.

3.7 Rohelises raamatus on kehtestatud järgmised prioriteedid: eri aspektide kohta nõu andva eksperdirühma moodustamine, teadmiste parandamine ja teabevahetuse soodustamine, liikmesriikides kehtivate eeskirjade hindamine, et kaaluda, kas on vaja ELi tasandil sekkumist.

3.8 Komisjon tunnustab, et ELis on ühisrahastamise kaudu rahastamine pangalaenudega võrreldes veel vähe levinud, kuid teiste allikatega võrreldes (nagu äriinglid ja riskikapital) on see siiski paljulubav.

3.9 Ühisrahastamise arendamisel tuleb ületada mitmeid probleeme, nagu kehtivate eeskirjade läbipaistmatus, ühisrahastamise roll siseturul ja integreerimine finantsökosüsteemi.

4. Üldised märkused

4.1 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võtab teatise teadmiseks ja nõustub, et on vaja parandada teadmisi eelnimetatud rahastamiskanalist, millel on Euroopas kasvupotentsiaal. Samuti on komitee nõus sellega, et alternatiivsed rahastamisvormid võivad aidata idufirmadel nn rahastamisredelit mööda ülespoole ronida.

4.2 Rohelises raamatus mainitud ühisrahastamise vähest levikut kinnitavad ka arvanded: 2012. aastal oli selle maht 735 miljonit eurot⁽¹¹⁾, võrreldes 6 000 miljardi euro suuruses summas tehtud pangalaenudega mittefinantsasutustele⁽¹²⁾.

4.3 Tuleb aga märkida, et see valdkond üha kasvab. Üleilmselt kasvas ühisrahastamise kaudu rahastamine järk-järgult 530 miljonilt USA dollarilt 2009. aastal hinnanguliselt 5,1 miljardile USA dollarile 2013. aastal, mis teeb keskmiseks kasvumääraks 76 % aastas. Geograafiliselt on suurim turg Põhja-Ameerika (eeskätt USA), mille käes on 60 %, järgneb Euroopa 36 %-ga⁽¹³⁾.

4.4 Ühisrahastamine toob majandusele kasu, sest see on traditsiooniliste rahastamisallikate kõrval alternatiivne allikas, mis soodustab investeringuid, innovatsiooni ja töökohtade loomist. Samuti tuleb rõhutada selle võimalikku mõju sotsiaalmajandusliku, käsitöötavate ja mikroettevõtjate tegevuse arendamisele⁽¹⁴⁾.

⁽⁶⁾ Direktiiv 2003/71/EÜ (ELT L 345, lk 64), mida muudeti direktiiviga 2010/73/EL (ELT L 327, lk 1).

⁽⁷⁾ Direktiiv 2004/39/EÜ (ELT L 145, lk 1).

⁽⁸⁾ Direktiiv 2007/64/EÜ (ELT L 319, lk 1).

⁽⁹⁾ Direktiiv 2008/48/EÜ (ELT L 133, lk 66).

⁽¹⁰⁾ Direktiivi ettepanek COM(2011) 142 final.

⁽¹¹⁾ Massolution (2013), „Crowdfunding Industry Report 2012“, <http://www.crowdsourcing.org/research>

⁽¹²⁾ Euroopa Pangandusföderatsiooni faktid ja arvud (2012): <http://www.ebf-fbe.eu/uploads/FF2012.pdf>

⁽¹³⁾ <http://www.bruegel.org/nc/blog/detail/article/1330-the-crowdfunding-phenomenon>

⁽¹⁴⁾ Vt Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamused teemal „Ettevõtluse rahastamine/alternatiivsed rahastamismehhanismid“ ja teemal „Euroopa majanduse pikaajaline rahastamine“ (seni Euroopa Liidu Teatajas avaldamata).

4.5 On vaja edendada ja soodustada üldkättesaadavust, et tagada puudega inimeste osalemine ühisrahastamise platvormidel ning vältida seeläbi nende kõrvalejäämist sellest uuest rahastamisvormist, mis kujutab endast kolmandale sektorile lisavõimalust.

4.6 Komitee hindab positiivselt otsust kaasata eksperdirühma ka VKEde esindajad. Selles rühmas peab olema esindatud nii pakkumise kui ka nõudluse pool.

5. Finantsstruktuur ja majanduskasv

5.1 Finantsstruktuur on tihedalt seotud majanduskasvuga ja kriisi tagajärgedega. USAs rahastatakse ettevõtteid kapitaliturgudel suuremas mahus kui ELis, kus nad sõltuvad suurelt jaolt pangalaenudest. Pankade suhteline tähtsus ulatub vähem kui 20 %-st USAs rohkem kui 60 %-ni mõnes ELi liikmesriigis.

5.2 Pangad on altimad laenu andma nn tavalise majanduslanguse ajal, leevendades sedaviisi mõju majandusele. Olukord aga muutub, kui majanduskriis on seotud finantskriisiga. Sel juhul on majanduslangus pangandussüsteemile suunatud riikides kolm korda rängem kui riikides, mille finantsstruktuur on suunatud turule⁽¹⁵⁾.

5.3 ELis on ettevõtete kõige suurema probleemi, st klientide leidmise, järel tähtsusetel teisel kohal piisava rahastamise puudumine⁽¹⁶⁾.

5.4 Euroopa Keskpanka rahasüst finantsüsteemi, et lihtsustada ettevõtetele laenuandmist, on Euroopa majanduse jaoks kahtlemata väga kasulik.

6. Rahalise kasuga ühisrahastamine

6.1 VKEde rahastamine

6.1.1 Komitee on käsitlenud rahastamisprobleeme mitmes arvamuses, rõhutades, kui olulised on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad Euroopa majanduse jaoks⁽¹⁷⁾.

6.1.2 Laenuturu kriis kahjustab majandust ja ohustab eelkõige VKEde püsijäämist, sest nende jaoks on pangalaenu (mida sageli on raske saada) peamine rahastamisallikas. See on üks põhjus, miks töötuse määr on nii palju kasvanud, eriti mõnes ELi liikmesriigis.

6.1.3 Arvestades, et üldiselt on tegemist väikeste summade investeerimisega, ongi ühisrahastamine suunatud peamiselt VKEdele (nende seas ka mikroettevõtjatele), mis moodustavad ülekaaluka enamuse Euroopa ettevõtlusmaastikust (99,8 % EL 28 liikmesriigi kõigist mittefinantsettevõtetest) ja mille panus tööhõivesse on otsustava tähtsusega, moodustades 67,2 % tööjõust⁽¹⁸⁾.

6.1.4 Komitee märgib, et alternatiivsete rahastamisallikate osas on väljendatud ka skeptilisi seisukohti. Euroopa VKEde liit on pidanud komisjoni teatist Euroopa majanduse pikaajalise rahastamise kohta⁽¹⁹⁾ küll sammuks edasi, kuid siiski ebapiisavaks. Nende sõnul kohaldatakse ühisrahastamist väheste ettevõtete jaoks; idufirmad moodustavad vaid 1 % VKEdest⁽²⁰⁾.

6.2 Idufirmade rahastamine

6.2.1 Komitee rõhutab, et EL ja liikmesriigid peavad edendama ja toetama ühisrahastamist eelkõige innovaatiliste idufirmade puhul. Kõrgtehnoloogia projektide uurimisele ja arendamisele (mis on üks digitaalarengu tegevuskava eesmärk) pühendunud idufirmad on eriti olulised seepärast, et nad võivad soodustada majanduskasvu ja edendada tööhõivet. Seejuures ei tohi aga välja jätta nn traditsioonilisi sektoreid ega käsitööettevõtteid, mis võivad olla samuti väga uuenduslikud.

6.2.2 Samuti soovib komitee, et EL ja liikmesriigid edendaksid ja toetaksid ühisrahastamist sotsiaalse innovatsiooni, noorte novaatorite ja sotsiaalmajanduse arendamiseks ja edendamiseks. Sotsiaalmajanduse ettevõtetel on võtmeroll strateegia „Euroopa 2020” raames, sest nad aitavad töökohtade loomise kaudu saavutada sotsiaalset kaasatust ja haavatavate inimrühmade kaasatust, ühendades nii sotsiaalsed ja majanduslikud väärtused.

⁽¹⁵⁾ „Financial structure and growth”, BIS Quarterly Review, märts 2014.

⁽¹⁶⁾ Euroopa Keskpank, „Survey on the access to finance of SMEs in the euro area”, 2013.

⁽¹⁷⁾ ELT C 77, 31.3.2009, lk 23; ELT C 27, 3.2.2009, lk 7; ELT C 351, 15.11.2012, lk 45; ELT C 48, 15.2.2011, lk 33.

⁽¹⁸⁾ Eurostat, „Structural business statistics overview”, detsember 2013.

⁽¹⁹⁾ COM(2014) 168 final.

⁽²⁰⁾ UEAPME, 27. märtsi 2014. aasta teatis.

6.2.3 Ühisrahastamine, mis ei sobi ettevõtte igapäevategevuse rahastamiseks, on eriti hea just selliste algatuste rahastamiseks, mida paljudel juhtudel arendavad noored ettevõtjad, kes soovivad ellu viia konkreetset ettevõtlusprojekti.

7. Ühisrahastamine ELi finantsökosüsteemis

7.1 Komitee märgib, et ühisrahastamine võib etendada teatud rolli rahastamisallikana teiste mittetraditsiooniliste vormide kõrval, nagu äriinglid ja riskikapital, mõlemale poolele kasu toovad laenud ⁽²¹⁾ jne. Kuid tegelikult on kõige suurem probleem, millega majandus- ja rahandusasutused peavad lisaks laenuturu kriisile tegelema, nõutud ranged garantiid.

7.2 ELis võib pangaväliste rahastamiskanalite edendamine aidata süvendada ettevõtete suundumust (mis sai alguse juba kaks aastakümnet tagasi) pöörduda üha enam kapitaliturgude poole. Tuleb mõelda solventsusnõuete peale, et tagada investeeritud kapitali tagasimaksed ja anda kõnealusele rahastamisvahendile rohkem õiguskindlust.

8. Rahalise kasuta ühisrahastamine

8.1 Annetused, intressivabad laenud või oma õigustest tasuta loobumine võivad olla seotud kaubandusliku olemusega projektidega, kuid enamasti kujutavad need endast solidaarset panust sotsiaalsesse algatusesse, mida arendavad mittetulundusühingud. Sponsorlus võib soodustada teatud kultuuri- või sporditegevuse algatamist või säilitamist.

8.2 Ühisrahastamine on sotsiaalsete ettevõtete seas tavaline rahastamisvahend. Selle rahastamisviisi potentsiaali, eelkõige kaasava ettevõtluse jaoks, tuleb hinnata kõige laiemas sotsiaalse ettevõtluse algatuse raamistikus.

8.3 Arvestades sellega, et annetusi ja teatud investeerimisvorme käsitletakse maksude osas liikmesriigiti erinevalt, peab komitee asjakohaseks komisjoni ettepanekut uurida maksusoodustuste mõju.

9. Konkreetsed märkused

9.1 Vajadus ELi õigusaktide järele

9.1.1 Ühisrahastamist saab edendada elujõuliseks rahastamise alternatiiviks vaid siis, kui suurendatakse investorite usaldust. Selles valdkonnas peab põhirolli etendama reguleeriv asutus.

9.1.2 Komisjon mainib võimalikke tulevasi meetmeid, mille ta võtab vastu pärast eksperdirühma arvamuse teadaaamist. Komitee leiab, et piiriülese ühisrahastamise edendamiseks on kindlasti vaja õigusakte, millega ühtlustatakse liikmesriikide juba vastuvõetud (või vastuvõtmisel olevad) kriteeriumid. Neil nn uutel turgudel tuleb pöörata erilist tähelepanu tarbijate huvidele ja kaitsele.

9.1.3 Ühtlustamine võiks toimuda määruse vastuvõtmisega rahalise kasuga ühisrahastamise platvormide kohta ning sisaldaks vähemalt järgmist:

- korraldus;
- osutatavad teenused;
- summade piirmäärad;
- teavitamiskohustus (sh võimalikud huvide konfliktid);
- kohaldamisala erandid;
- keelud (eelkõige seoses keeluga osta ja avaldada omavahel seotud projekte);
- võrdsete konkurentsitingimuste nõue;
- finantsnõuded;
- avalikku registrisse kandmise kohustus (avalikkus ja läbipaistvus).

⁽²¹⁾ <http://www.bofigi.be/en/nieuws-3/recent-posts/148-winwinloananinterestingalternativemethodoffinancing>

9.1.4 Sponsorlus ja muu rahalise kasuta tegevus peaks jääma võimalikust ELi õigusaktist välja, sest nendega ei seostu selliseid ohte, mis kaasnevad rahalise kasuga tegevusega. Võimalikud rikkumised, mida võidakse toime panna, on juba reguleeritud liikmesriikide haldus- ja karistusseadustikus.

9.1.5 Komitee soovib kaaluda ühisrahastamise reguleerimist peamiselt järgmistes valdkondades:

- aktsiaseltside väärtpaberite emiteerimine või märkimine (võlakirjade või aktsiate ostmine);
- osaihingute väärtpaberite emiteerimine või märkimine;
- intressidega laenud (eraisikutele või ettevõtjatele).

9.1.6 Võimalikud ELi õigusaktid peavad olema paindlikud ja tasakaalus, vältides nii liigset reguleerimist (mis võib ühisrahastamise levikut takistada) kui ka investorite kaitseta jätmist. See tähendab, et õigusaktid peavad olema objektiivsed, läbipaistvad, oma eesmärkidele proportsionaalselt vastavad ja investoritele kõrget kaitsetaset tagavad.

9.1.7 Investorid peavad aga olema teadlikud sellest, et teatud risk siiski jääb ja seda ei saa kunagi välistada.

9.1.8 Haldustoimingute lihtsus ja bürokraatia vähendamine miinimumini on olulised põhimõtted. Lisaks on vaja

- võrdseid konkurentsitingimusi,
- väiksemaid halduskulusid,
- lühikesi menetlustähtaegu.

9.1.9 Eeskirjad peavad tagama selle, et ühisrahastamise platvormid tegutseksid järgmiste põhimõtete alusel:

- erapooletus,
- hoolsus,
- tegutsemine klientide parimates huvides ning neid nõuetekohaselt teavitades,
- ebaausate kaubandustavade puudumine platvormi turustamisel,
- juurdepääs kaebuse esitamise menetlustele.

9.1.10 Potentsiaalsetele investoritele antav teave peab olema

- selge ja asjakohane,
- õigeaegne ja täielik,
- objektiivne ja tõene,
- ega tohi olla mõne tegevuse või tegevusetuse tõttu eksitav.

9.1.11 Veebis projekte avaldavate isikute intellektuaalomandi õigused on kaitstud, kui jõustub ELi ühtse patendi loomise määrus.

9.2 Alternatiivsete rahastamisallikate edendamine

9.2.1 Komitee leiab, et ametiasutused peaksid korraldama ühisrahastamist tutvustavaid kampaaniaid, et soodustada ettevõtjate ulatuslikumat suundumist kapitaliturgudele. Eelkõige tuleb VKEdele edastada asjaomast teavet koostöös VKEde organisatsioonidega.

9.2.2 Ühisrahastamise integreerimisel Euroopa majandusse etendab samuti olulist osa nii ettevõtjate (eelkõige ebasoodsamas olukorras olevate ettevõtjate) kui ka investorite koolitamine. Selleks tuleb suunata vajalikke vahendeid asjakohaste teadmiste edasiandmiseks nii platvormide haldamise kui ka toimingutega seonduvate riskide tõhusa hindamise tarbeks.

9.2.3 Rahalise kasuta ühisrahastamine

Komitee märgib, et

- ühisrahastamine võib edendada Euroopa ühiseid väärtusi, nagu solidaarsus, mitmekesisus, demokraatia ja vabadus. Seepärast on oluline, et EL võtaks ka selles valdkonnas meetmeid, mis täiendavad liikmesriikide võetavaid meetmeid, toetamaks selliste üleeuroopalist huvi pakkuvate platvormide loomist, mis on suunatud majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamisele ning milles võivad etendada aktiivset osa tööandjate organisatsioonid, ametiühingud ja teised organiseeritud kodanikuühiskonna esindajad.
- Ühisrahastamist tuleb liikmesriikide seadustes konkreetselt tunnustada kui uut sponsorluse vormi – mitte ainult vormiliselt, vaid ka sisuliselt, sest siinkohal võib rääkida toodete ja toimingute innovatsioonist. Seda peavad liikmesriigid tunnustama ja toetama.

Brüssel, 9. juuli 2014.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Henri MALOSSE
